

Драги шестаци,
БИОЛОГИЈА 23.9.2020.

Наставна јединица

Једноћелијски организми- бактерија, амеба , квасац – Обрада

Ваш задатак :

- погледати ТВ час(за ученике који ову наставну једницу нису слушали у школи)
  - погледати презентацију
  - у свесци преписати текст који је у зеленим пољима и нацртати слике које су обележене
  - научити ову лекцију (уџбеник стр.24-31.)и обновити претходне
- За ученике који прате наставу на даљину –послати урађене активности до 28.9.2020.

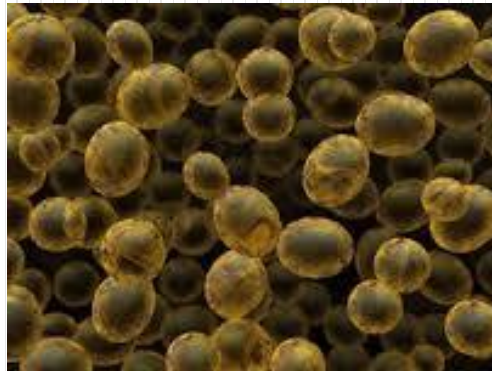
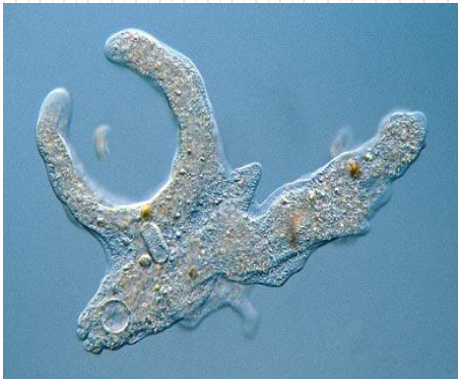
Желим вам срећан и успешан рад!

Наставница биологије -Данијела Јукић

У свесци записати текст из презентације
који се налази у зеленим пољима (са свих
слајдова)

ЈЕДНОЋЕЛИЈСКИ ОРГАНИЗМИ

АМЕБЕ ,КВАСЦИ, БАКТЕРИЈЕ

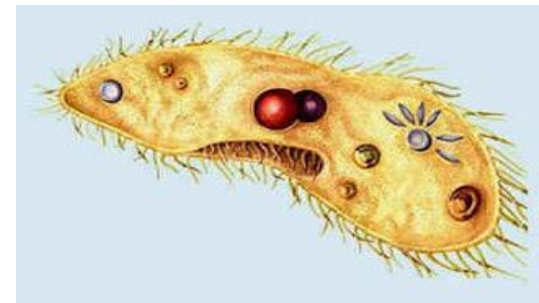
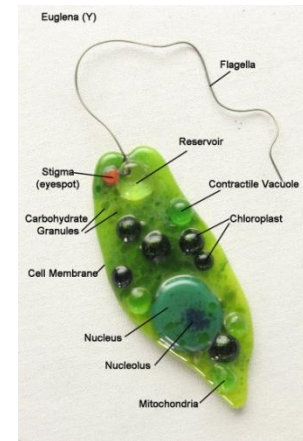
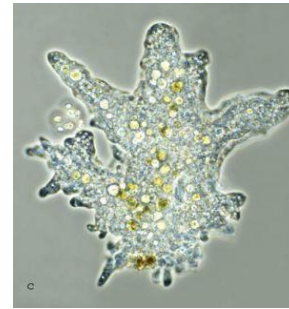
ДА ЛИ ЗНАШ?

Како се деле организми према броју ћелија ?

Шта је ћелија?

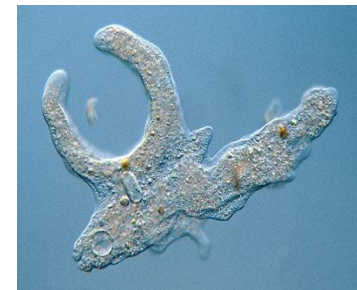
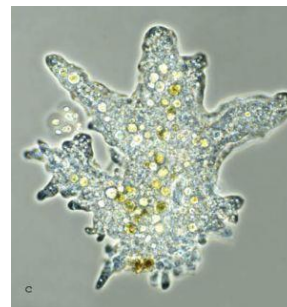
Које су заједничке особине свих живих бића?

Као се крећу бичари, трепљари и амебе?

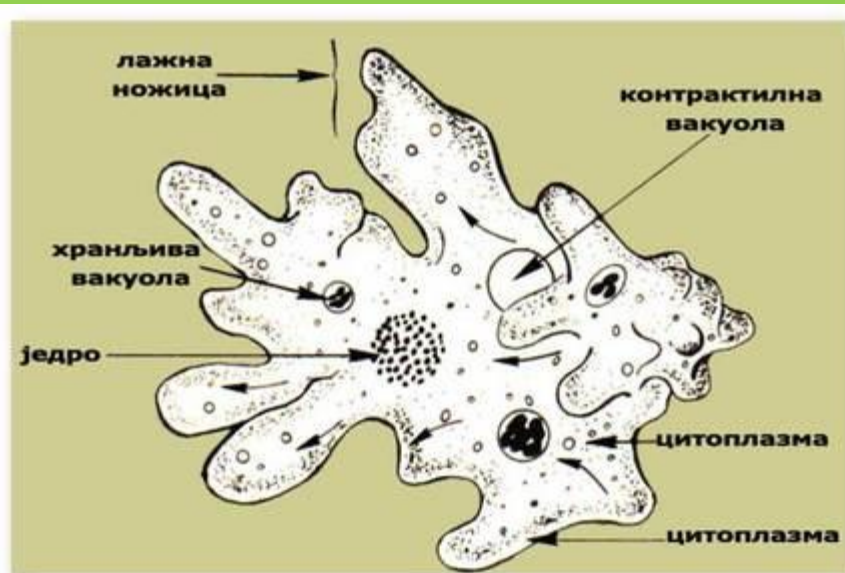
АМЕБЕ

- Припадају групи протиста
- Немају сталан облик тела
- Кретање: амебоидно-лажне ножице

Грађа амебе:

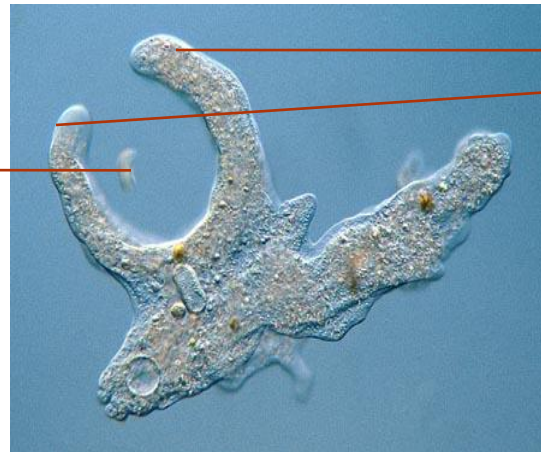
- ћелијска мембрана (није иста као код других ћелија)
- цитоплазма
- једро
- контрактилна вакуола (избацивање вишка воде и штетних материја)
- хранљиве вакуоле (варење хране)

У свесци - нацртај и обележи

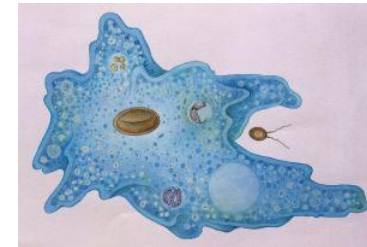
-Амеба дише тако што упија кисеоник преко целе површине тела

-Исхрана:хетеротрофна,храни се једноћелијским организмима

Једноћелијски
организам

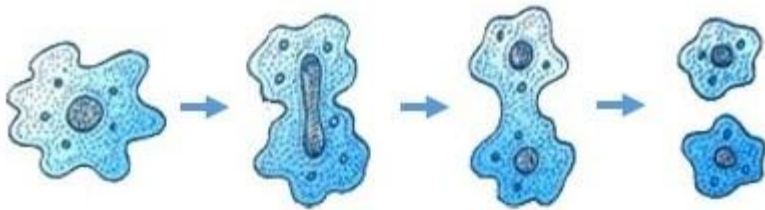
Лажне ножице

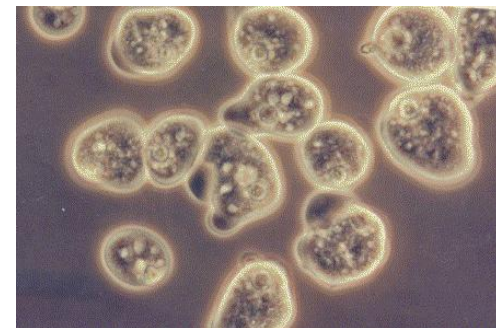
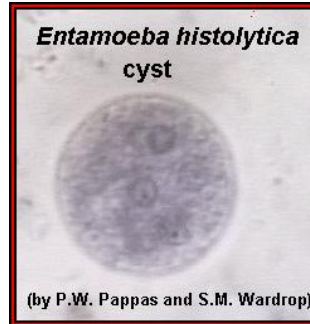
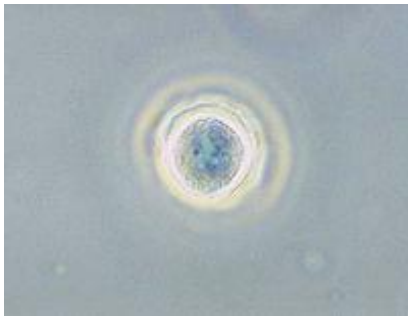
Храну обухвата лажним ножицама, око ње ствара хранљиву вакуолу у којој се врши варење.несварени делови се избацују било где на телу.

Излучивање се врши преко контрактилне вакуоле

Размножавање :бесполно,простом деобом

Циста амебе (у неповољним условима)

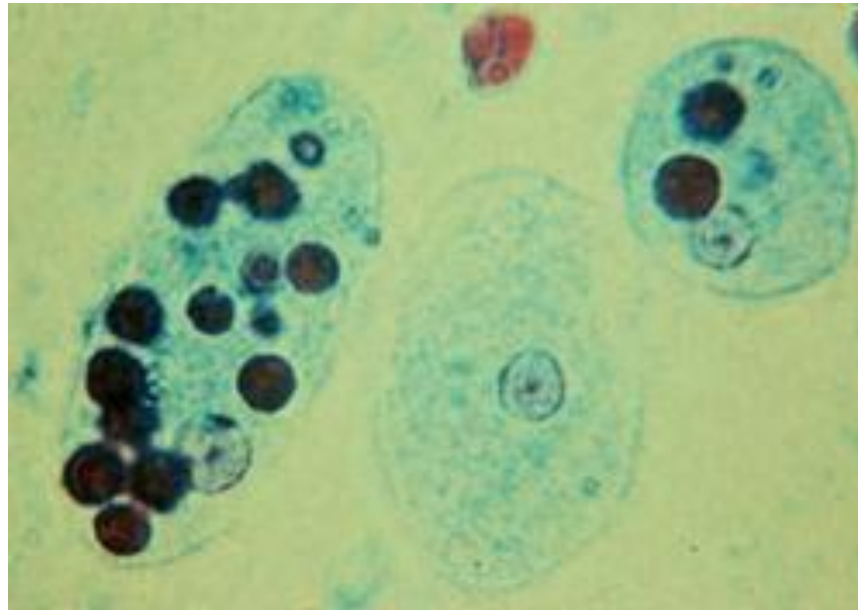

-Амебе живе у води,земљишту,а неке као паразити

Дизентерична амеба

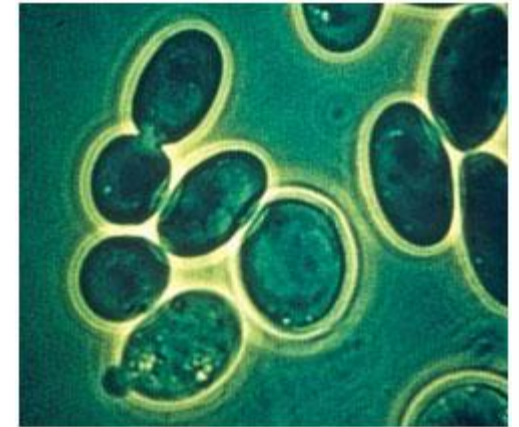
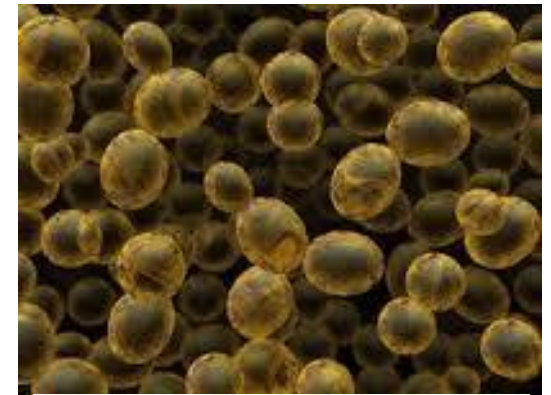
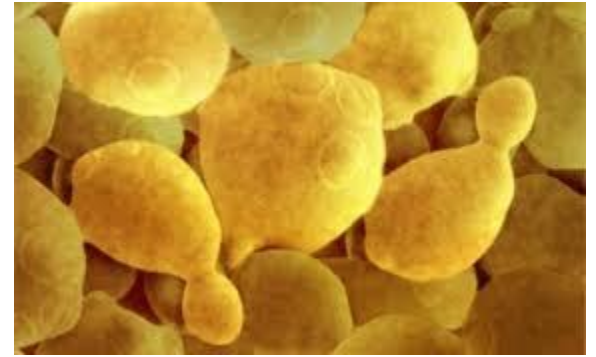
-изазива дизентерију

-у црева људи доспева преко воде,неопраног воћа или поврћа

КВАСЦИ

- једноћелијске гљиве
- лоптаст облик тела ,издужене ћелије(код неких представника)
- немају посебне органеле за кретање
- кисеоник упијају целим телом
- неки квасци енергију стварају без присуства кисеоника
- ферментација или алкохолно врење:процес у коме се ствара угљен-диоксид и алкохол
- квасци се користе у производњи алкохолних пића,хлеба и пецива

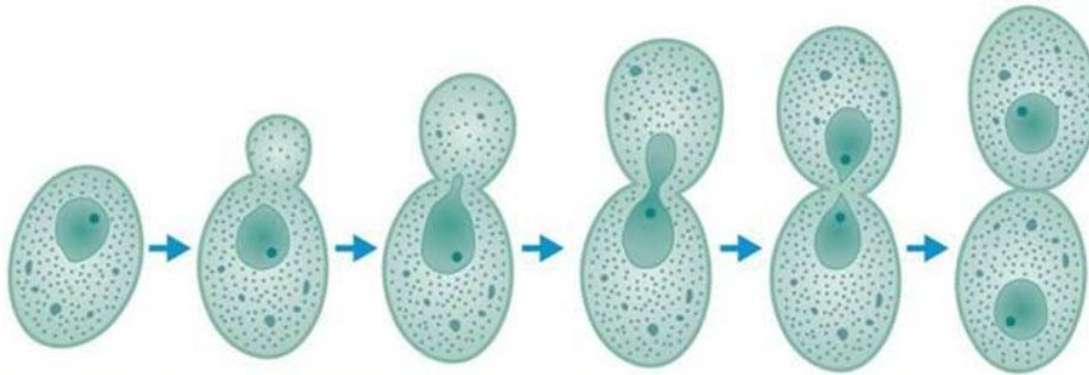

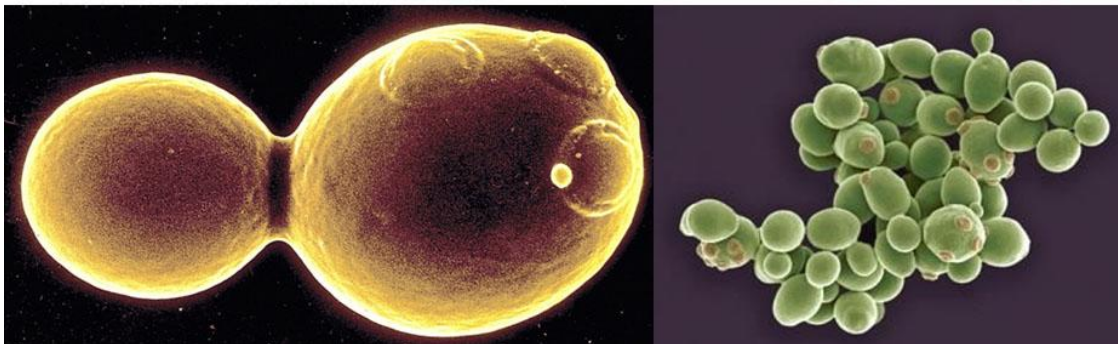
-Исхрана:хетеротрофна(квасци су разлагачи, има и паразита)
-Вишак воде избацију преко површине тела

-Размножавање:пупљењем, спорама

-У неповољним условима образују споре

Нацртај у свесци

Квасци живе у земљишту, на подлогама које су богате шећерима (плодови и цветови са цветним соком) и на разним другим местима. Могу изазвати кварење хране.

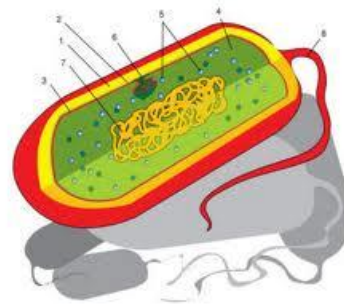
-Кандида:изазива кандидијазу

Кандида нормално живи у телу човека, али када се пренамножи може изазвати тегобе.

Кандида се може препознати као бели слој на језику

БАКТЕРИЈЕ

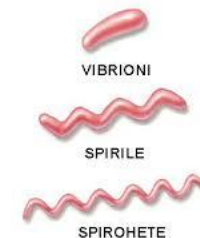
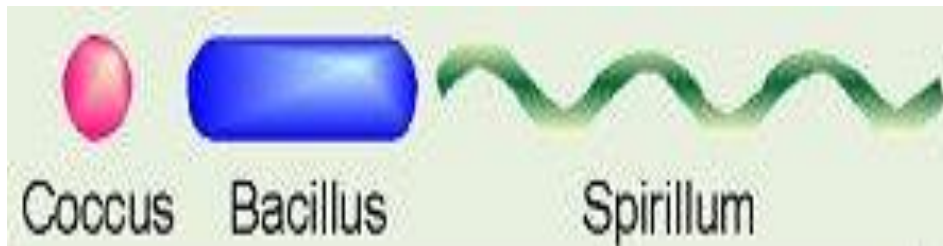
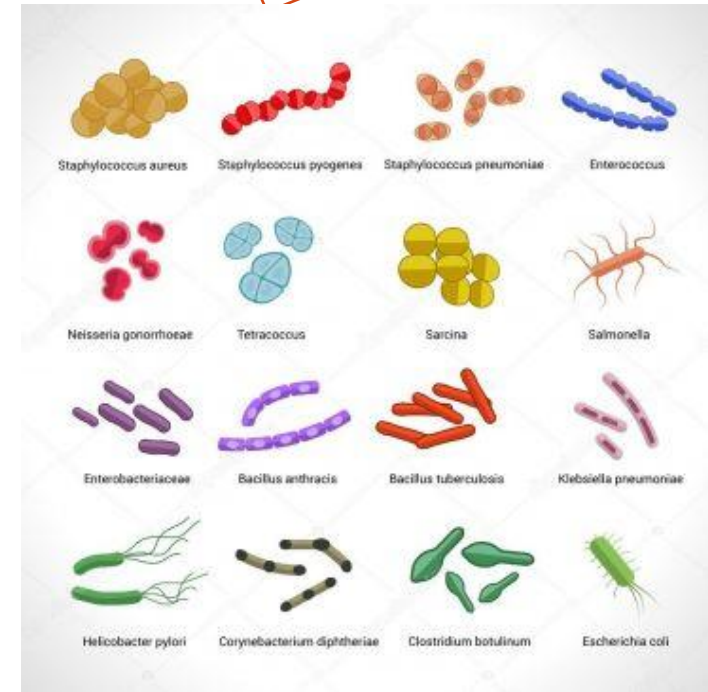

Којој групи
организама
припадају
бактерије?

- Једноћелијски организми без формираног(организованог)једра
- Немају митохондрије

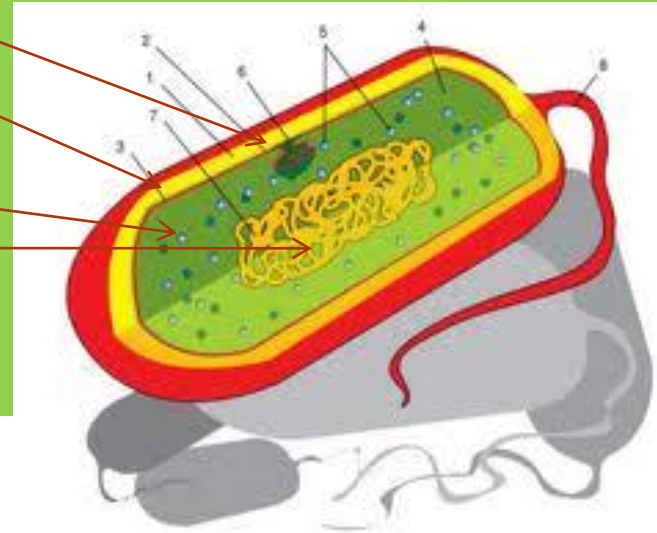
Облици бактерија:

- коке (лоптасте)
- бацили (штапићасте)
- спирили(спиралне,увијене)

Грађа бактерија

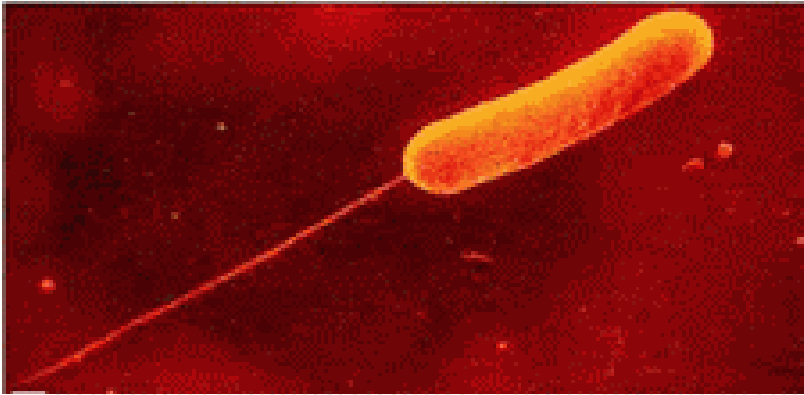
- ћелијски зид
- ћелијска мембрана
- цитоплазма
- наследни материјал

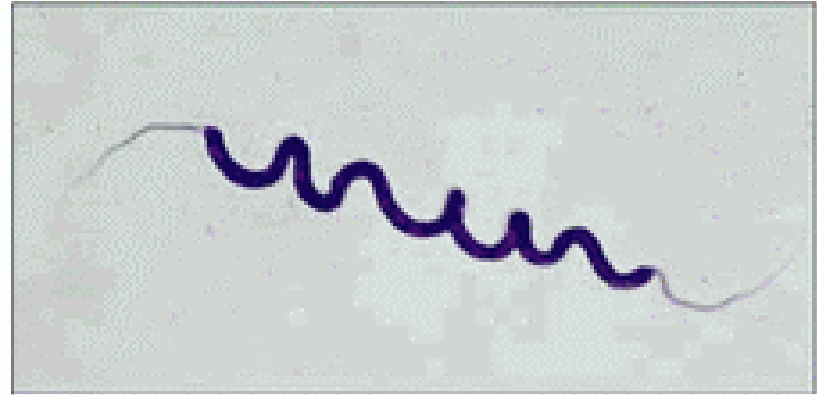
Неке бактерије имају ћелијски зид, а код неких се јавља и бактеријска капсула

Нацртај и обележи грађу бактерије

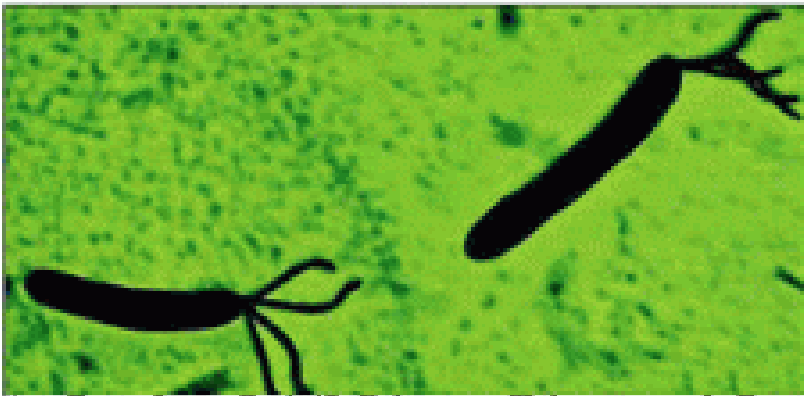
Неке бактерије имају органеле за кретање

Monotrichous

Amphitrichous

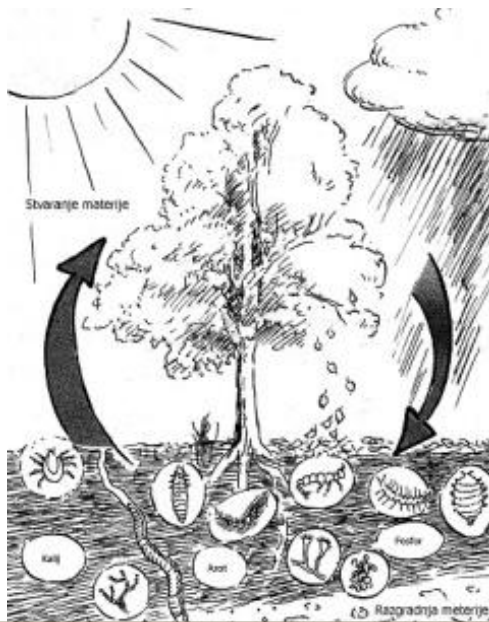
Lophotrichous

Peritrichous

-Бактерије кисеоник упијају целим телом или енергију стварају без кисеоника

Исхрана: хетеротрофна и аутотрофна

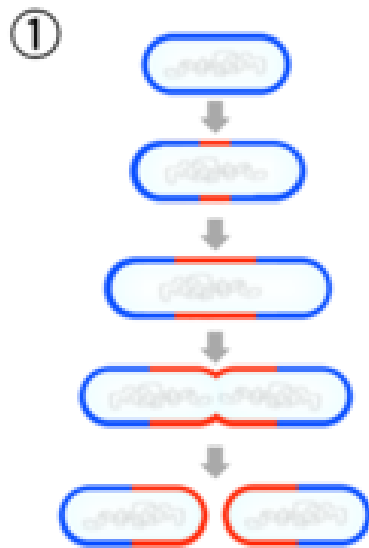

Бактерије као разлагачи

Модрозелене бактерије садрже хлорофил и
хране се аутотрофно.

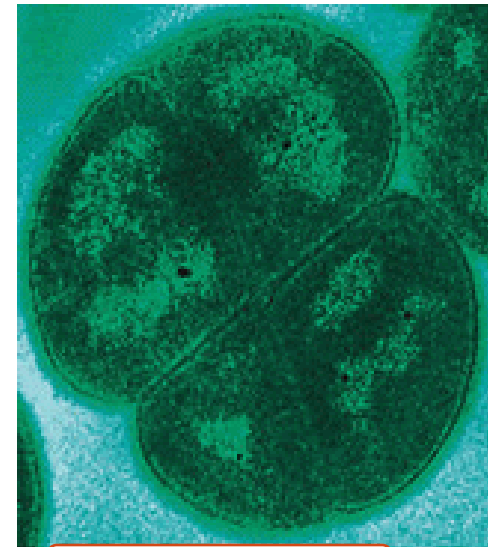
- Размножавање бактерија:простом деобом
- Патогене бактерије изазивају болести

“ЋЕЛИЈА МАЈКА “

-једна ћелија се подели

и добију се две нове ћелије
“ЋЕЛИЈЕ ЋЕРКЕ”

Проста деоба

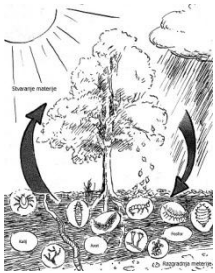
У неповољним условима неке бактерије образују споре.
Живе свуда око нас.

Улога и значај бактерија

-у природи:разлагачи -сапротрофи

-за човека- корисне:добијање

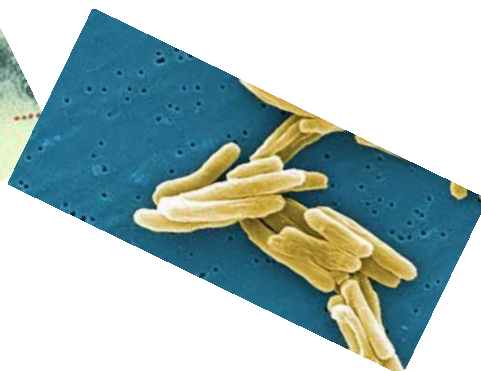
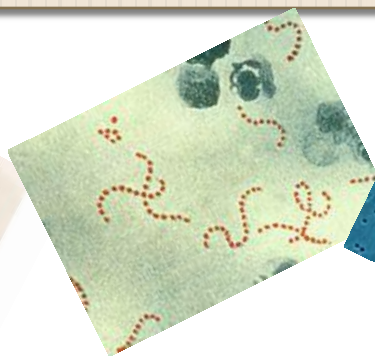
сира,киселог млека,киселог купуса.....

Бактеријске инфекције

- паразитске бактерије изазивају болести биљака, животиња и човека
- каријес зуба, туберкулоза, тетанус, шарлах, гнојна запаљења...
- лечење:антибиотици

САМО УЗ САВЕТ
ЛЕКАРА

БАКТЕРИЈЕ – изазивачи болести

- * паразитске бактерије изазивају **ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ**
- * **ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ** су болести које се преносе са оболелог на здраво живо биће
- * болести које изазивају бактерије лечимо **АНТИБИОТИЦИМА**
- * **АНТИБИОТИЦИ** се узимају **САМО АКО ИХ ЛЕКАР ПРЕПИШЕ!!!**

КАКО ДА СЕ ЗАШТИТИМО ОД ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ?

* ОДРЖАВАЊЕМ ЛИЧНЕ
ХИГИЈЕНЕ

• ИЗБЕГАВАЊЕМ МЕСТА И
ЉУДИ КОЈИ СУ ОБОЛЕЛИ

видео "заштити се"

